

Investeeringimis- ja pensionifondide sektori III kvartali 2020 ülevaade

Fondituru jaotus erinevate fondivalitsejate järgi ei ole teise kvartaliga võrreldes muutunud. Suurim turuosa oli Swedbank Investeeringufondidel, kellele septembri lõpus kuulus 40% kogu fondisektori turust. Talle järgnesid LHV Varahaldus 26%ga ja SEB Varahaldus 17%ga.

Põhinäitajad	II kvartal 2020	Muutus	III kvartal 2020
Avalike fondide varade maht	5,535 mld €	?	5,704 mld €
II samba fondide osakaal	88,1%	?	88,4%
Avalike fondide osakuomanike arv (va pensionifondid)	13 289	?	13 899
Pensionifondide osakuomanike arv (II + III sammas kokku)	822 128	?	829 388
Tegutsevate avalike fondide arv	48	?	47

Eesti fondisektori varade maht kasvas kolmandas kvartalis 3% ehk 169 miljonit eurot ning ulatus 5,7 miljardi euroni. 2019. aasta kolmandas kvartalis oli kasv 3,5%.

Kõige rohkem kasvas kohustuslike pensionifondide varade maht – võrreldes teise kvartaliga oli kasv 3% ehk 163 miljonit eurot. Kolmandas kvartalis ületas kohustuslike pensionifondide varade maht esmakordselt 5 miljardi euro piiri. Teiste fondiliikide varade mahud ja nende muutused jäid oluliselt väiksemaks. Vabatahtlike pensionifondide varad kasvasid kvartaliga 14 miljoni euro võrra, aktsiafondide varad vähenesid 8 miljonit eurot ja kinnisvarafondide varade maht pole kolmandas kvartalis muutunud. Vaatamata COVID-19 kriisile kasvas osakuomanike arv kõikides fondiliikides.

Kohustuslike pensionifondide koondportfelli struktuur jäi kolmandas kvartalis muutumatuks. Aasta tagasi alanud otseinvesteeringute asendumine fondiinvesteeringutega aeglustus. Otseinvesteeringuid oli septembri lõpus 47% ja fondiinvesteeringuid 50% koondportfelist. Suurim osa otseinvesteeringutest oli tehtud võlainstrumentidesse – 32% koondportfelist. Aktsiate osakaal oli

15%. Fondiinvesteeringutes on aktsia- ja võlariski suhe vastupidine ehk 32% koondvaradest on investeeritud aktsiatesse investeerivatesse fondidesse ning 17% muudesse fondidesse.

Kohustuslike pensionifondide Eesti investeeringud kolmandas kvartalis mõnevõrra vähenesid ning ulatusid septembri lõpus 626 miljoni euroni, mis on 12,4% kohustuslike pensionifondide varadest. Võrdluseks: 2020. aasta juunis moodustasid Eesti investeeringuid 13,7% pensionifondide varadest. Suurem osa Eesti investeeringutest moodustasid võlakirjad, mida oli kokku 347 miljonit eurot ehk 7% kohustuslike pensionifondide koondvaradest. Eesti aktsiatesse oli kolmanda kvartali lõpuks investeeritud 101 miljonit eurot ehk 2% ning Eestisse investeerivatesse fondidesse 177 miljonit eurot ehk 4% koondvaradest.

Peamised arengusuunad ja riskid

- Vaatamata sellele, et finantsturud on pärast COVID-19 kriisi esimest lainet kiiresti taastunud, jäid fondide osakute hinnad aasta alguse tasemele ja suurt kasvu enam ei näidanud. COVID-19 kriisi teine laine võib avaldada investeeringutele täiendavat negatiivset mõju.
- Riigikohus langetas otsuse pensionireformi põhiseaduslikkuse küsimuses. Pensionireform jõustub 2021. aasta 1. jaanuaril. Sellest päevast alates võivad inimesed esitada avalduse oma kogutud summa kättesaamiseks. Väljamaksmine toimub 2021. aasta septembris.
- Finantsinspektsiooni poolt rakendatud erakorralisest aruandlusest nähtus, et kriisi mõju avalike fondide likviidsusele ja osakuomanike arvule ei ole olnud suur ning osakuomanike massilist väljumist ei ole toimunud.

[Investeeringu- ja pensionifondide sektori kvartali ülevaated](#)

Viimati muudetud 07.01.2021